

Haldusreform Maidlas – oht või eesmärk

Haldusreformist üldiselt. Haldusreformist on räägitud juba aastaid. Esimest korda võeti haldusreformi läbiviimise vajalikkus Eestis tõsisemalt päevakorda Mõõdukate, Reformierakonna ja Isamaaliidu koalitsioonilepingus. Pooldati jõulist ning keskvoimu poolt juhitud reformi läbiviimist, kuid enne järjekordseid Riigikogu valimisi, nähes reformi ebapopulaarsust, distantseerus Reformierakond nimetatud ideest ning kogu haldusreform jäigi ainult paberile. Järgmine valitsuskalatsioon haldusreformi praktiliselt ei puutunudki. Uuesti tõusis kohaliku omavalitsussüsteemi reformimise idee päevakorda täna võimul oleva valitsusliidu koalitsioonilepingus. Haldusreformi sisuline külg jäi endiseks, kuid pooldati "pehmemat" varianti: kohalike omavalitsuste vabatahtliku ühinemist. Väljend "vabatahtlik ühinemine" on tinglik, sest keskvoimu poolt püütakse kohalikke omavalitsusi erinevate meetoditega sellele vabatahtlikule teele suunata. "Eesti territooriumi haldusjaotuse seadusega" sätestatakse Eesti territooriumi haldusjaotus, haldusterritoriaalse korralduse muutmise ning haldusüksuste piiride ja nimede muutmise alused ja kord. Tegelikult piisaks nimetatud seadusest, et alustada haldusterritoriaalse reformi läbiviimist, kuid seni puudus motivatsioon, et kohalikud omavalitsused hakkaksid reformi tõsisemalt suhtuma ning selle mõttega kaasa läheksid. Paljad sõnad haldussuutlikkuse tõstmisest, teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi paranemisest, koostöövõime arenemisest ning rahaliste ressursside ratsionaalsemast kasutamisest pani vähesed tegutsema. 28. juunil 2004.a. võttis Riigikogu vastu "Kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise

soodustamise seaduse", mis sätestas eelpool loetletud põhimõtted, kuid lisas ühinemistoetuse. Ühinemistoetus arvutatakse iga ühinenud omavalitsusüksuse kohta eraldi arvestusega 500 krooni ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse elaniku kohta ning see ei või olla väiksem kui 1 500 000 ja suurem kui 3 000 000 krooni vastava kohaliku omavalitsuse üksuse kohta. Käesoleva aasta 27. oktoobril kinnitati Vabariigi Valitsuse määrusega kohaliku omavalitsuse üksuste loetelu ühinemispirkondade kaupa. Sellega on vabatahtliku ühinemise läbiviimiseks vajalik seadusandlik baas loodud. Ida-Virumaal on ühinemisläbirääkimisi alustanud Jõhvi linn ja vald.

Maidla valla positsioon haldusreformis. Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele, kuulub Maidla vald ühte ühinemispirkonda Aseri valla, Kiviõli linna, Lügenuse valla, Püssi linna ja Sonda vallaga. See ei tähenda, et need kohalikud omavalitsused peaksid omavahel ühinema, vaid nad kuuluvad ühinemispirkonda, kus võib moodustuda üks uus või mitu uut ühinenud kohalikku omavalitsust. Esimest korda puutus Maidla vallavolikogu haldusreformi küsimustega kokku 2000. aastal, kui Ida-Viru Maavalitsus soovis kohalike omavalitsuste volikogudelt arvamust haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta. Juba 2000. aastal oli meie volikogu seisukohal, et haldusterritoriaalsed muudatused on võimalik läbi viia ainult põhjalikule sotsiaalmajanduslikule analüüsile tuginedes ning seda ei saa teha kiirustades, vaid tuleb põhjalikult läbi mõelda, mida see ühinemine paremaks muudab, enne kui otsustada, kes kellega ühineb. Ühinemispirkonnana, kus võib (võivad) tekkida üks uus või

uued kohalikud omavalitsused, nägime tol ajal Kiviõli Omavalitsuste Liidu (edaspidi KOL) piirkonda, nagu see ka Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitati. Tänapäevani on Maidla vallavolikogu saanud kaks pakkumist. 2002.a. veebruaris tegi Püssi linnavolikogu ettepaneku ühinemisläbirääkimiste alustamiseks Maidla vallavolikogule ja Kiviõli linnavolikogule. Maidla vallavolikogu nimetatud ettepanekuga ei nõustunud, kuna probleemiks olid Püssi linna võlad ja ettepanek ei olnud ka küllaldaselt põhjendatud. Võimalike läbirääkimiste subjektidena nägime hoopis Maidla valda, Püssi linna (stabiliseeritud eelarvega) ja Lügenuse valda. See oleks ka rohkem põhjendatud, kuna tegemist on kunagisse Lügenuse kihelkonda kuulunud piirkondadega. Kiviõli linnavolikogu ja Püssi linnavolikogu otsustasid siiski omavahelisi ühinemisläbirääkimisi alustada, kuid õnneks ei ole tänaseks kaugemale jõutud. Selline uus tekkida võib kohalik omavalitsus oleks ohuks naabritele, jäädes kiiluna Maidla ja Lügenuse valdade vahele ning Maidla, Püssi ja Lügenuse edasised omavahelised läbirääkimised oleksid ilma Kiviõli linnata juba võimatud. 2004.aasta novembris tegi Kiviõli linnavolikogu kõigile KOL-i piirkonda kuuluvatele kohalikele omavalitsustele ettepaneku alustada ühinemisläbirääkimisi, kuid ka see ettepanek oli põhjendamata ja motiveerimata. Volikogud tegelevad selle küsimusega.

Ohud ja Maidla valla tänased seisukohad haldusterritoriaalses reformis.

Kunagi ei ole tark öelda, et me ei taha mingisuguseid läbirääkimisi. Laus-eitamine võib viia selleni, et lõpuks oleme ükski ning vajadusel tuleb liituda juba tekkinud haldusüksusega, aga kahjuks ei ole siis enam võimalik oma

tingimusi ja ettepanekuid esitada. Täna on Maidla valla üheks kõige suuremaks nõrkuseks oma iseseisvuse hoidmisel üleriigilise tähtsusega maavara kaevandamisõiguse tasu (nn ressursitasu) suur roll valla eelarve tulubaasi kujundamisel. Nimetatud tasuga on keskvoimul igati võimalik manipuleerida. Kõige värskem näide pärineb käesolevast aastast, kui ressursitasu suhteptsenti taheti rahandusministeeriumi ettepanekul uues keskkonnatasude seaduse eelnõus muuta riigieelarve kasuks, 70% riigile ja 30% kohalikele omavalitsusele (täna 30% riigile ja 70% kohalikele omavalitsusele). Arvatavasti oli muudatuse üheks eesmärgiks haldusreformi käivitamine Ida-Virumaal, sest selline "lõök allapoole vööd" oleks löönud jalad alt seitsmel Ida-Virumaa kohalikul omavalitsusel - nn ressursivallal - ning üheks väljapääsuks tekkida võivast finantskriisist oleksid ühinemisläbirääkimised teiste kohalike omavalitsustega ja ühinemisega kaasnevad ühinemistoetused. Täna Ida-Virumaa kohalike omavalitsuste jõulisele vastuseisule õnnestus see oht siiski ajutiselt tõrjuda ning keskkonnatasude seaduse eelnõu edasine menetlemine on tänaseks peatatud, kuid pole teada kui kauaks. Teiseks nõrgaks momendiks on meil täna nagu ka kõikides teistes väikeses elanikearvuga valdades raskused haldusjuhtimise korraldamisel. See ei tähenda, et meil oleks nõrk kaader, vaid hoopis vastupidi: meil on tublid inimesed, mida näitab ka aastate jooksul tehtu, kuid sageli tuleb vastu võtta kohaliku omavalitsuse arengu seisukohalt vajalikke ebapopulaarseid otsuseid. Seda tehakse nii suurtes, kui ka väikeses kohalikes omavalitsustes, kuid väikesemates valdades suunatakse elanike protest kahjuks üksikute aktiivsemate vallaametnike ja volikogu liikmete vastu - siit tulenevadki raskused haldusjuhtimises.

Haldusterritoriaalse reformi poolt- ja vastuargumente on palju, kuid leheruumi kokkuhoiu mõttes ei ole nendest hetkel võimalik rohkem kirjutada, vaid saab lähemalt rääkida külakoosolekutel, mida volikogu ja valitsus hakkavad lähiajal läbi viima. Mida teha täna? Kõigepealt otsustas Maidla vallavolikogu oma viimasil novembrikuu istungil saata Kiviõli linnavolikogule täiendav päring, milles palutakse motiveerida oma ettepanekut ühinemisläbirääkimisteks. Viimasel KOL-i istungil esitasime omad seisukohad. Esiteks tuleks kõikidel kohalikel omavalitsustel, kes on otsustanud alustada ühinemisläbirääkimisi (Püssi-Kiviõli ja Lügenuse-Aseri) oma kehtivad otsused peatada. Haldusreformi arutelude juures peame olema kõik võrdsed partnerid ning välistada tuleb igasugune alternatiivne tegevus antud valdkonnas (usalduse küsimus). Teiseks peab haldusterritoriaalse reformi ettevalmistamiseks jääma küllaldaselt aega. Arvata võib, et reform on võimalik käivitada alles 2008. aastal (ülejärgmised valimised). Selle perioodi jooksul tuleb koostada põhjalikul sotsiaalmajanduslikul analüüsil tuginev piirkonnasisene (KOL) haldusterritoriaalne mudel (kes kellega ühineb). Kolmandaks tuleb ette valmistada vald (lahendada probleemid valdkonnad: korrad teed metsaküladesse, muuta sisemiselt tugevaks oma kool jne.) ning valla elanikkond (lähendada piirkonna kohalike omavalitsuste sotsiaalsete korrad jne.). Maidla vald saab ühinemis- või liitumisläbirääkimistel tugev olla ainult siis, kui me suudame tagada vallasisesest stabiilsuse ning valla rahvas usaldab oma volikogu ja vallavalitsust.

Ilusad jõuluuaga kõigile!

**Enno Vinni
Volikogu esimees**

OMAVALITSUSE TÖÖST

VOLIKOGU

Maidla Vallavolikogu V koosseisu XXIV istung toimus 30. novembril k.a.

Päevakorras:

1. Maidla valla 2004. a kinnitatud eelarve muutmise

Otsustati teha vallavalitsuse hallatavate asutuste ja alaeelarvete sisesed muudatused ning vaadati läbi ja kinnitati üldine muudatus Maidla valla 2004. a kinnitatud eelarves üldmahus 54 600 krooni.

2. Maidla valla 2004.a III lisaelarve kinnitamine

Kinnitati Maidla valla 2004.a III lisaelarve, suurendades põhieelarve tulude ja kulude kogumahtu 75 200 krooni võrra. Lisaelarve vastuvõtmine sai võimalikuks seoses lisatulude ja omatulude täiendava laekumisega.

3. Maamaksumäära kehtestamine

1) Otsustati tõsta maamaksumäära 0,1% võrra ning kehtestati Maidla valla haldusterritooriumil 2005. aastaks põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumääraks 0,9 % ning ülejäänud sihtotstarvetel kasutatava maa maksumääraks 1,7% maa maksustamishinnast aastast.

2) Volikogu võttis vastu määruse, millega kinnitati maamaksust maksuvabastuse andmise kord ja ulatus. Määrusega anti vallavalitsusele õigus vabastada maamaksust alates 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2005 Maidla valla rahvastikuregistrisse kantud, vallas alaliselt elavad riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saavad isikud (edaspidi pensionär) nende kasutuses olevat

elamumaalt kuni 1,0 ha ulatuses või "Okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse" mõistes represseeritud ja represseerituga võrdsustatud isikud (edaspidi represseeritu) nende kasutuses olevat elamumaalt kuni 2,0 ha ulatuses tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.

Avaldus maksuvabastuse taotlemiseks tuleb esitada kirjalikult vallavalitsusele 15. jaanuariks.

Taotleja peab esitama alljärgnevat andmed:

* pensionäri/ represseeritu ees- ja perekonnanimi, sünniaasta ja vastava tunnistuse number;

* pensionäri/ represseeritu alalise elukoha aadress;

* maksustatava maaüksuse aadress ja pindala;

* pensionäri/ represseeritu maakasutusõiguse ulatus;

* rendi- ja üüritulu aastast (kui on olemas).

Vallavalitsus kinnitab maksuvabastuse saajad üldkorraldusega.

4. Projektis osalemine

Volikogu võttis vastu otsuse osaleda partnerina projektis "Avalike internetipunktide väljaarendamine Maidla valla küldes", mille raames esitatakse rahastamistootlus PRIA'le.

Taotluse rahuldamise korral on võimalik arendada välja avalikud infopunktid koos vajalike seadmete ja internetiühendusega Oandu, Rääsa ja Maidla küldes. Antud otsus lähtub Maidla valla arengukava alaeesmärgist 1.6.3, mille kohaselt on Maidla vallas kättesaadavad kaasaegsed ja kvaliteetsed infokommunikatsioonivõimalused (andmeside, telefon, mobiilside).

Internetiseerimise projekti ettevalmistamiseks vajalikud täiendavad rahalised

vahendid otsustati eraldada eelarve vabast jäägist.

5. KL Alutaguse Malev taotlused

Pärast kahe taotluse läbi vaatamist otsustas volikogu eraldada Kaitseliidu Alutaguse Malevale valla eelarve vabast jäägist ühekordset toetust 5000 krooni Aleksander Tõnissonile monumendi paigaldamiseks Jõhvi ning 3000 krooni sihtotstarbelist toetust Lügenuse üksikkompanii teenetemärgi valmistamiseks.

6. Koolilõuna kulude katmisest

1) Võeti vastu määrus, mille alusel otsustati 2004. aastal riigieelarvest Maidla Põhikooli 1. kuni 4. klasside koolilõuna kulude katmiseks (10,80 õpilase kohta) eraldatud rahalistest vahenditest ülejääva summa arvelt tootlustada k.a detsembrikuus ka kõiki Maidla Põhikoolis õppivaid 5. kuni 9. klasside õpilasi.

2) Seoses toiduainete kallinemisega ja muude kulutuste suurenemisega ei ole tootlustajal võimalik Maidla Põhikooli õpilasi seni lepingu järgi eraldatava 10 krooniga toidupäeva eest tervislikult tootlustada. Vaadati läbi FIE Matti Lipp Vanakõrtsi talu taotlus ülekulude kompenseerimise kohta ning otsustati maksta Maidla Põhikooli õpilaste tootlustamise eest ajavahemikul september kuni detsember 2004.a täiendavalt kuni 3 krooni ühe õpilase toidupäeva eest ülekulude katteks tootlustaja poolt esitatud arvete alusel.

Koolilõuna maksumuse väljasegitamiseks 2005. aastaks tuleb Maidla Põhikooli juhtkonnal viia läbi vaatlus ettevõtja poolt koolilaste tootlustamiseks tehtud kulutuste, koolilõuna kvaliteedi ja koguse kohta ning esitada Maidla Vallavolikogu detsembrikuu istungile ettepanekud koolilõuna kulude katmise osas 2005.aastal.

7. Üürilepingu muutmisest

Otsustati kehtestada Maidla Põhikooli söökla üüritasuks ajavahemikul 01. detsember 2004. a kuni 31. august 2005.a 2 500 krooni 1 kalendrikuus.

8. Töötasutamise põhimõtetest

Palgatase omavalitsuses on regioonis üks madalamaid ja allpool maakonna keskmist, see on põhjuseks mis soodustab kaadri voolavust ja raskendab vakantsete kohtade täitmist pädevate töötajatega. Antud proleemi lahendamiseks otsustas volikogu valla 2005. a eelarve menetlemisel arvestada eelnõus palgafondi tõusuga kuni 15 %.

9. Liitumisläbirääkimistest

Kiviõli Linnavolikogu tegi Maidla Vallavolikogule järjekordse ühinemissettepaneku. Ettepanek oli saadetud kõigile Kiviõli Omavalitsuste Liitu kuuluvatele omavalitsustele. Kuna ettepanek oli põhjendamata, ei saanud volikogu antud küsimuses seisukohta võtta.

VALLAVALITSUS

Novembrikuus toimus kolm vallavalitsuse istungit.

15. novembril:

1. Väljastati OÜ-le Virtel Grupp kaevetööde luba Maidla mõisa välisvalgustuse toitekaablite paigaldamiseks Maidla külas.

2. Väljastati AS-le Elektro-Sistem projekteerimistingimused Maidla külas elektritulekandeliini lammutamiseks ja 0,4 kV alajaama ja elektritulekandeliini projekteerimiseks.

3. Kinnitati piirkonniti lumetõrjetööde teostajad Maidla valla teedel.

4. Otsustati kuulutada välja avalik suuline korduv enampakkumine mittevajaliku munitsipaalvara valitsemiseks.

5. Tunnistati kehtetuks Maidla Vallavalitsuse 13.11.2001.a korraldus nr 218 "Nõusoleku andmine vaba metsamaa erastamiseks".

18. novembril:

1. Anti nõusolek Pääsukese maaüksuse ostuõigusega erastamiseks.

2. Anti nõusolek vaba metsamaa (Karu mü) erastamiseks.

3. Muudeti Maidla Vallavalitsuse 15.01.1998.a korraldust nr 4a "Maa kompensatsiooni määramine".

Otsustati esitada Kiviõli Linnavolikogule täiendav päring esitatud ettepaneku motiveerimiseks.

10. Kuulati Vallavalitsuse informatsiooni alljärgnevat küsimustes

1. Sotsiaalsete maksimise korra muutmise hetkeseisust

2. 2004.a valla eelarve täitmisest

3. Maidla valla 2005.a eelarve eelnõu ettevalmistamisest

4. Omavalitsusliitude liikmemaksudest 2005.a

5. Kuritegevusest vallas

4. Suunati reservfondist rahalisi vahendeid Aidu-Sooküla ja Piilse tee remondiks ja vallateede greiderdamiseks.

5. Vaadati läbi Maidla Põhikooli arvutite rentimiseks laekunud hinnapakkumised.

6. Arutati avalike internetipunktide väljaarendamise võimalust Maidla valla küldes ning projekti ettevalmistamise tingimusi.

29. novembril:

1. Kinnitati: * novembrikuu eelkooliealist last kodus kasvatava lapsevanema toetuse saajate nimekiri;

* novembrikuu toimetulekutoetuse saajate nimekiri.

2. Määrati hooldaja ühele vallakodanikule.

3. Lõpetati ühe vallakodaniku hooldamine seoses hooldatava surmaga

4. Kinnitati tunnihinnad lumetõrjetööde teostamiseks Maidla valla teedel.

5. Arutati vallavolikogu 30.11.2004.a istungi päevakorda lülitatud küsimusi ja vaadati läbi ettevalmistatud eelnõud.

Lühiülevaate tegi
vallasekretär Aksana Pungas

